

ROLF SCHREINER:

Kver med sitt

Det e et sørgelig historisk faktum at kvinneforakt og kvinnediskriminering forekomme mange steder på jordå.

Kver halvtime dør ein kvinne i forbindelse med fødsel i Afghanistan. Vold mot kvinner e vanligt – ni av ti afghanske kvinner e blitt utsatt for vold av egne familiemedlemmer. Der e stor modstand mod at jenter ska få uddanning, og angreb mod jenteskoler og elevene e så vanligt at afghanske foreldre kvie seg for å senda døtrene sine på skolen. Landet har ein kvinnefiendtlige lov så akseptere barneekteskab og legalisere voldtekt i ekteskabet. Loven seie òg at kvinner må ha tilladelse fra ektemenn eller fedre for å kunne jobba eller få ein uddannelse. I tillegg e kvinners rettigheter te arv tatt bort – og dermed også retten te å ta seg av barn hvis ektemaen dør.

Minst 200.000 kvinner blei voldtatt i løbet av den langvarige konflikten i Kongo. Voldtatte jenter og kvinner blei ofte forvist av familiene og måtte dra fra landsbyane sine. Mange måtte gifta seg med han så sto bag voldtekten – for å unngå å bringa skam på seg og familien.

Då borgerkrigen i Sierra Leone tog slutt, hadde 90 prosent av unge kvinner fått hiv-smitte, siden de militære gruppene hadde brukt voldtekt som «våben» i konflikten.

I någen land praktiseres såkalte æresdrab. Hvis ein kvinne har seksuell omgang udenfor ekteskapet, kan maen eller ein mannlig slektning ta livet av damen uden å få straff. Og det påstås at de fleste æresdrab blir utført merr på grunnlag av rykter enn itte virkelige bevis på ekteskabsbrudd.

I mange islamske samfunn e der lover så forbyr kvinner å gå ud av huset uden tilladelse fra ein mannlig slektning. Kvinner kan te og med få straff hvis menn hørre skrittene dis i gadene, hvis de snakke høgt i offentlighed eller e synlige gjennom vinduene hemma. I de landene e det òg vanligt at øve 50 % av kvinnene e analfabeter.

Hvis ein mann i Pakistan vil ha sex, har ektefellen ikkje lov å nekta.

I flerne land i både Afrika og Asia blir mange jenter tvungne te å gifta seg fra 12-års alderen. Dermed får de ofte barn før de sjøl er ferdig utvikla – någe så føre te høge mødredødelighed og alvorlige helseproblemer.

I mange afrikanske land e unge kvinner gift med menn så reise vekk i uger eller måneder om gangen for å jobba. De benytte seg av prostituerte mens de e borte, og så smitte de kånene når de komme hjem.

Kanskje det aller verste e omskjæring av jenter – ein tusenårig skikk så fortsatt e vanlig i rundt 30 afrikanske land, på Den arabiske halvøy, i Jordan, Syria, Tyrkia og Irak. Med barberblad – og uden bedøvelse – blir klitoris og kjønnslepper skåre rett av. Dette e «nødvendig» for at jentå ska bli gift! Og det versta av alt – denne skikken sprer seg!

Omskjæring skjer òg med norske jenter – jenter med foreldre så holde på tradisjonen fra hjemlandet. De så e i faresonen, e øve 6000 jenter fra 0 te 19 år så bor i Norge, men har opprinnelse fra høyrisikoland som bl.a. Somalia.

Historien om Malela fra Swat-provinsen i Nord-Pakistan e et kapittel for seg sjøl – og itte kvert kjent øve heile verden. Fra hu va 11 år gammale fekk Malela drabstrusler fra Taliban då hu skreiv om jenters rett te å gå på skole i ein dagbog for BBC Urdu. For ett år siden kom to menn inn i skolebussen Malela satt i. Det blei avfyrt tri skudd fra ein Colt 45 – ett av skuddene traff Malela i tinningen. Hu øvelevde mod adle odds, og på 16-årsdagen sin, 12. juli 2013, holdt Malelea tale i FN der hu ba om merr tilgang til boglig lærdom for jenter i Pakistan og andre land med tilsvarende kvinnefiendtlige lover.

I dag seie Taliban: Me vil angriba jentå igjen så snart me får sjansen.

Med den type kvinneforakt og kvinnediskriminering rundt oss, e det ikkje merr enn rett og rimeligt at der dukke opp kvinnegrupper så aksjonere mod urettferdighed på vegne av sitt eget kjønn. Og bra e det.

Ka skjer så i vår egen lille andedam?

Akkorat nå e der leserinlegg i avisene om ei dama på ein reklameplakat i Klubbgåda så har lide kler på seg, også har hu halvåben monn.

Dette har me opplevd før. Någen va veldig sinte julen 1991 – då Cindy Crawford viste undertøy på svære plakater for Hennes & Mauritz, julen 1992 då Naomi Campbell gjorde det sama, og julen 1993 då Anna Nicole Smith va blikkfang på de store juleplakatane.

Av dette må det ver lov å trekka den konklusjonen at reklamebransjen ikkje har forandra seg eller forbedra seg særlig på 20 år. På plakater for undertøy – eller for å fortella om nye åbningstider for den sags skyld – vises fortsatt møje nagen hud på ein levandes kvinnekropp. Fy skam!

Om nye 20 år e me komt te 2033. Eg e stygt redde for at reklame for dame-undertøy fortsatt vil bli vist med fotos av den så ska bruga undertøy. Igjen vil me nok få se bilder av kvinner med møje nagen hud og halvåben monn.

Dermed e det bare å holda den sinte pennen varme. Så blir nok verden et bedre sted.

rolf